

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 172**“Για τους όρους εργασίας στα ξενοδοχεία, εστιατόρια και συναφή καταστήματα”**

Η Γενική Συνδιάσκεψη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, που συγκλήθηκε στη Γενεύη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας και συνήλθε εκεί στις 5 Ιουνίου 1991, στην εβδομηκοστή όγδοη σύνοδό της, Αφού υπενθύμισε ότι οι διεθνείς συμβάσεις και συστάσεις εργασίας που εξαγγέλλουν τους κανόνες γενικής εφαρμογής που αφορούν στους όρους εργασίας εφαρμόζονται στους εργαζομένους στα ξενοδοχεία, εστιατόρια και παρεμφερή καταστήματα, Αφού σημείωσε ότι, λόγω της ιδιαιτερότητας της εργασίας στα ξενοδοχεία, εστιατόρια και συναφή καταστήματα, ευχής έργο θα ήταν η βελτίωση της εφαρμογής αυτών των συμβάσεων και συστάσεων στις παραπάνω κατηγορίες καταστημάτων, καθώς και η συμπλήρωσή τους με ειδικούς κανόνες που θα στοχεύουν στο να μπορούν να απολαμβάνουν οι ενδιαφερόμενοι ένα καθεστώς σύμφωνο με το ρόλο που ασκούν σ' αυτές τις κατηγορίες καταστημάτων με την ταχεία ανάπτυξη, και να προσελκύσουν σ' αυτά νέους εργαζομένους βελτιώνοντας τους όρους εργασίας, την κατάρτιση και τις προοπτικές σταδιοδρομίας, Αφού σημείωσε ότι η συλλογική διαπραγμάτευση αποτελεί αποτελεσματικό μέσο για τον καθορισμό των όρων εργασίας σ' αυτό τον τομέα, Αφού έκρινε ότι η υιοθέτηση μιας σύμβασης, σε συνδυασμό με τη συλλογική διαπραγμάτευση, θα έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση των όρων εργασίας, των προοπτικών σταδιοδρομίας και της ασφάλειας της απασχόλησης προς όφελος των εργαζομένων, Αφού αποφάσισε να υιοθετήσει διάφορες προτάσεις σχετικές με τους όρους εργασίας στα ξενοδοχεία, εστιατόρια και σχετικά καταστήματα, ζήτημα που αποτελεί το τέταρτο θέμα της ημερήσιας διάταξης της συνόδου, Αφού αποφάσισε ότι οι προτάσεις αυτές θα πρέπει να λάβουν τη μορφή διεθνούς σύμβασης, Αποδέχεται σήμερα 25 Ιουνίου 1991 την παρακάτω σύμβαση που θα αναφέρεται ως “Σύμβαση για τους όρους εργασίας στα ξενοδοχεία και εστιατόρια, 1991”.

Άρθρο 1.

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2, παράγραφος 1, αυτή η σύμβαση εφαρμόζεται στους εργαζομένους που απασχολούνται :
 - α) στα ξενοδοχεία και παρεμφερή καταστήματα που παρέχουν στέγαση,
 - β) στα εστιατόρια και συναφή καταστήματα που προσφέρουν γεύματα, ποτά ή και τα δύο.
2. Ο ορισμός των κατηγοριών που εξετάζονται στα παραπάνω εδάφια α) και β) θα αποφασίζεται από κάθε Μέλος με βάση τις εθνικές συνθήκες και μετά από γνωμοδότηση των ενδιαφερόμενων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων. Κάθε Μέλος που επικυρώνει τη σύμβαση μπορεί, μετά από γνωμοδότηση των ενδιαφερόμενων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων να εξαιρεί από την εφαρμογή της ειδικούς τύπους καταστημάτων που καλύπτονται από τον πιο πάνω ορισμό, αλλά σχετικά με τους οποίους τίθενται ιδιαίτερα προβλήματα εξαιρετικής σημασίας.
3. α) Κάθε Μέλος που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση μπορεί, μετά από γνωμοδότηση

των ενδιαφερόμενων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, να επεκτείνει την εφαρμογή της σε άλλα παρεμφερή καταστήματα που παρέχουν υπηρεσίες στον τουρισμό. Τα καταστήματα αυτά πρέπει να καθορίζονται με δήλωση προσαρτημένη στην εν λόγω επικύρωση.

- β) Κάθε Μέλος που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση μπορεί εξάλλου να επεκτείνει, μεταγενέστερα το πεδίο εφαρμογής της σύμβασης, μετά από συνεννόηση με τις ενδιαφερόμενες εργοδοτικές και εργατικές οργανώσεις, σε άλλες κατηγορίες συναφών καταστημάτων που παρέχουν υπηρεσίες στον τουρισμό, με δήλωση που θα γνωστοποιείται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας.
4. Κάθε Μέλος που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση πρέπει, στην πρώτη έκθεσή του για την εφαρμογή της που υποχρεούται να υποβάλει σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας να αναφέρει, σημειώνοντας και τους λόγους που το δικαιολογούν, τους τύπους καταστημάτων που εξαιρέθηκαν κατ' εφαρμογή της παραπάνω παραγράφου 2 αναφέροντας τις αντίστοιχες θέσεις των ενδιαφερόμενων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων όσον αφορά αυτές τις εξαιρέσεις, και να αναπτύσσει στις επόμενες εκθέσεις του την κατάσταση της νομοθεσίας του και της πρακτικής του σχετικά μ' αυτά τα καταστήματα, διευκρινίζοντας σε ποιο μέτρο δόθηκε συνέχεια ή πρόκειται να δοθεί συνέχεια σ' αυτή τη σύμβαση στα εν λόγω καταστήματα.

Άρθρο 2.

1. Για τους σκοπούς αυτής της σύμβασης, η έκφραση "ενδιαφερόμενοι εργαζόμενοι" ορίζει τους εργαζομένους που απασχολούνται στα καταστήματα στα οποία εφαρμόζεται η σύμβαση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, ανεξάρτητα από τη φύση και τη διάρκεια της σχέσεως απασχόλησής τους. Ωστόσο, κάθε Μέλος μπορεί, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, τις εθνικές συνθήκες και πρακτική και μετά από γνωμοδότηση των ενδιαφερόμενων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, να εξαιρεί κάποιες ειδικές κατηγορίες εργαζομένων από την εφαρμογή όλων ή ορισμένων διατάξεων αυτής της σύμβασης.
2. Κάθε Μέλος που επικυρώνει αυτή τη σύμβαση πρέπει, στην πρώτη έκθεσή του για την εφαρμογή της που υποχρεούται να υποβάλει σύμφωνα με το άρθρο 22 του Καταστατικού της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας να αναφέρει, σημειώνοντας και τους λόγους που το δικαιολογούν, τις κατηγορίες εργαζομένων που εξαιρέθηκαν σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο 1, και να εκθέτει, στις μεταγενέστερες εκθέσεις του κάθε πρόοδο που σημειώθηκε προς την κατεύθυνση μιας ευρύτερης εφαρμογής.

Άρθρο 3.

1. Κάθε Μέλος πρέπει, χωρίς να θίγει την αυτονομία των ενδιαφερόμενων εργοδοτικών και εργατικών οργανώσεων, να υιοθετεί και να εφαρμόζει, με τρόπο που να αρμόζει στο εθνικό δίκαιο και τις εθνικές συνθήκες και πρακτική, μια πολιτική που να στοχεύει στη βελτίωση των όρων εργασίας των ενδιαφερόμενων εργαζομένων.
2. Ο γενικός στόχος αυτής της πολιτικής πρέπει να είναι το να μη γίνεται καμία εξαίρεση των ενδιαφερόμενων εργαζομένων από το πεδίο εφαρμογής οποιουδήποτε

ελάχιστου κανόνα που υιοθετείται σε εθνικό επίπεδο για τους εργαζομένους γενικά, συμπεριλαμβανομένων και των κανόνων των σχετικών με την κοινωνική ασφάλεια.

Άρθρο 4.

1. Εκτός κι αν ορίζεται διαφορετικά από την εθνική νομοθεσία ή πρακτική, ο όρος “διάρκεια της εργασίας” σημαίνει τις περιόδους εκείνες κατά τις οποίες ο εργαζόμενος είναι στη διάθεση του εργοδότη.
2. Οι ενδιαφερόμενοι εργαζόμενοι πρέπει να απολαμβάνουν μία κανονική εύλογη διάρκεια εργασίας καθώς και εύλογες διατάξεις σχετικές με τις υπερωρίες, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.
3. Οι ενδιαφερόμενοι εργαζόμενοι πρέπει να διαθέτουν ελάχιστες εύλογες περιόδους ημερήσιας και εβδομαδιαίας ανάπαυσης σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και πρακτική.
4. Τα ωράρια της εργασίας πρέπει, όποτε είναι δυνατόν, να γίνονται εκ των προτέρων γνωστά στους ενδιαφερόμενους εργαζομένους ώστε να τους επιτρέπεται να οργανώσουν ανάλογα την προσωπική και οικογενειακή τους ζωή.

Άρθρο 5.

1. Εάν ένας εργαζόμενος καλείται να εργασθεί κατά τις εορτάσιμες ημέρες θα πρέπει να απολαμβάνει αποτελεσματικής αποζημίωσης με τη μορφή ελεύθερου χρόνου ή αμοιβής που θα καθορίζεται με συλλογική διαπραγμάτευση ή σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική.
2. Οι ενδιαφερόμενοι εργαζόμενοι πρέπει να δικαιούνται ετήσια άδεια με αποδοχές η διάρκεια της οποίας θα καθορίζεται με συλλογική διαπραγμάτευση ή σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική.
3. Μετά τη λήξη της σύμβασης εργασίας ή όταν η συνεχής περίοδος υπηρεσίας δεν επαρκεί ώστε να θεμελιωθεί δικαίωμα για πλήρη ετήσια άδεια με αποδοχές, οι ενδιαφερόμενοι εργαζόμενοι, πρέπει να έχουν δικαίωμα σε άδεια με αποδοχές ανάλογη με την διάρκεια της περιόδου υπηρεσίας, ή σε καταβολή αντισταθμιστικού μισθού, σύμφωνα με τα οριζόμενα με συλλογική διαπραγμάτευση ή με την εθνική νομοθεσία ή πρακτική.

Άρθρο 6.

1. Ο όρος “φιλοδώρημα” σημαίνει το χρηματικό ποσό που δίδει με τη θέλησή του ο πελάτης στον εργαζόμενο επιπλέον του ποσού που πρέπει να καταβάλει για τις υπηρεσίες που δέχτηκε.
2. Ανεξάρτητα από τα φιλοδωρήματα, οι εργαζόμενοι πρέπει να λαμβάνουν βασική αμοιβή καταβαλλόμενη σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Άρθρο 7.

Εκεί όπου υπάρχει μια τέτοια πρακτική, πρέπει να απαγορεύονται η αγορά και η πώληση απασχολήσεων στα καταστήματα που εξετάζονται στο άρθρο 1.

Άρθρο 8.

1. Η εφαρμογή των διατάξεων αυτής της σύμβασης μπορεί να διασφαλιστεί διαμέσου της εθνικής νομοθεσίας, των συλλογικών συμβάσεων, των διαιτητικών αποφάσεων ή των δικαστικών αποφάσεων, ή με κάθε άλλο κατάλληλο τρόπο σύμφωνο με την εθνική πρακτική.
2. Για τα Μέλη όπου οι διατάξεις της σύμβασης αυτής αποτελούν θέματα συνήθως για συμφωνίες που έχουν συναφθεί μεταξύ των εργοδοτών ή των εργοδοτικών οργανώσεων και των εργατικών οργανώσεων, ή εφαρμόζονται συνήθως με άλλο τρόπο και όχι διαμέσου της νομοθεσίας, οι απορρέουσες υποχρεώσεις θα θεωρούνται ως πληρωθείσες εφόσον οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται στην πλειοψηφία των ενδιαφερόμενων εργαζομένων, σύμφωνα με τέτοιες συμφωνίες ή με άλλα μέσα.

Άρθρο 9.

Οι επίσημες επικυρώσεις αυτής της σύμβασης θα κοινοποιούνται στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας για καταχώριση.

Άρθρο 10.

1. Η σύμβαση αυτή δεσμεύει εκείνα μόνο τα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας των οποίων την επικύρωση έχει καταχωρίσει ο Γενικός Διευθυντής.
2. Η σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει δώδεκα μήνες μετά την καταχώριση από το Γενικό Διευθυντή των επικυρώσεων δύο Μελών.
3. Στη συνέχεια η σύμβαση αυτή θα αρχίσει να ισχύει για κάθε Μέλος δώδεκα μήνες μετά την ημερομηνία καταχώρισης της επικύρωσής της.

Άρθρο 11.

1. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση, θα μπορεί να την καταγγείλει μετά τη λήξη περιόδου δέκα ετών από την ημερομηνία της αρχικής έναρξης ισχύος της, με πράξη που θα κοινοποιείται για καταχώριση στο Γενικό Διευθυντή του Διεθνούς Γραφείου.
Η καταγγελία θα ισχύσει ένα χρόνο μετά την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η καταχώρισή της.
2. Κάθε Μέλος που έχει επικυρώσει αυτή τη σύμβαση και δεν ασκήσει το δικαίωμα καταγγελίας που προβλέπεται σ' αυτό το άρθρο μέσα σ' ένα χρόνο από τη λήξη της δεκαετίας που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο θα δεσμεύεται για μια καινούργια δεκαετία και στη συνέχεια θα μπορεί να καταγγείλει αυτή τη σύμβαση στο τέλος κάθε δεκαετίας και με τους όρους που προβλέπει αυτό το άρθρο.

Άρθρο 12.

1. Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα γνωστοποιεί στα Μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας την καταχώριση όλων των επικυρώσεων και των καταγγελιών που θα του κοινοποιούνται από τα Μέλη της Οργάνωσης.
2. Γνωστοποιώντας στα Μέλη της Οργάνωσης την καταχώριση της δεύτερης από τις επικυρώσεις που θα του έχει κοινοποιηθεί, ο Γενικός Διευθυντής θα επισημαίνει

στα Μέλη της Οργάνωσης την ημερομηνία από την οποία θα αρχίσει να ισχύει η σύμβαση αυτή.

Άρθρο 13.

Ο Γενικός Διευθυντής του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας θα κοινοποιεί στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, για καταχώριση, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών πλήρεις πληροφορίες σχετικά με όλες τις επικυρώσεις και τις πράξεις καταγγελίας που θα έχει καταχωρίσει σύμφωνα με τα προηγούμενα άρθρα.

Άρθρο 14.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, κάθε φορά που θα το κρίνει αναγκαίο, θα υποβάλλει στη Γενική Συνδιάσκεψη έκθεση πάνω στην εφαρμογή αυτής της σύμβασης και θα εξετάζει αν πρέπει να εγγραφεί στην ημερήσια διάταξη της Συνδιάσκεψης θέμα ολικής ή μερικής αναθεώρησής της.

Άρθρο 15.

1. Σε περίπτωση που η Συνδιάσκεψη ψηφίσει νέα σύμβαση που θα αναθεωρεί ολικά ή μερικά τη σύμβαση αυτή και εφόσον η νέα σύμβαση δεν ορίζει διαφορετικά :
 - α) η επικύρωση από ένα Μέλος της νέας αναθεωρητικής σύμβασης θα επιφέρει αυτοδίκαια και ανεξάρτητα από τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 11, την άμεση καταγγελία αυτής της σύμβασης, με την επιφύλαξη ότι θα έχει τεθεί σε ισχύ η νέα αναθεωρητική σύμβαση.
 - β) από την ημέρα που θα αρχίσει να ισχύει η νέα αναθεωρητική σύμβαση παύει η δυνατότητα για τα Μέλη να επικυρώσουν αυτή τη σύμβαση.
2. Η σύμβαση αυτή θα παραμείνει σε κάθε περίπτωση σε ισχύ με τη σημερινή μορφή και το περιεχόμενό της για τα Μέλη εκείνα που την έχουν επικυρώσει και δε θα επικυρώσουν την αναθεωρητική σύμβαση.

Άρθρο 16.

Το γαλλικό και το αγγλικό κείμενο αυτής της σύμβασης είναι εξίσου αυθεντικά.